

ASIA**Oikaisuvaatimuksen käsittely****KANTELU**

Kantelija arvostelee oikeuskanslerille 9.2.2018 osoittamassaan kirjoituksessa Hangon kaupunginjohtajan menettelyä oikaisuvaatimuksensa käsittelyä koskevassa asiassa. Hän oli vaatinut oikaisua Hangon kaupunginhallituksen päätökseen 23.10.2017, joka koski maanvuokrasopimuksen tekemistä nimeltä mainitsemattoman yrityksen tai yritysten kanssa. Kaupunginjohtaja ei ollut vienyt kantelijan 7.11.2017 päivättyä oikaisuvaatimusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, vaikka kaupunginhallitus oli kokoontunut tämän jälkeen jo kuudesti kantelun jättämiseen mennessä.

SELVITYS

Hangon kaupunginhallitus on antanut 5.6.2018 päivätyn selvityksen.

VASTINE

Kantelija on antanut selvityksestä vastineen.

RATKAISU

Kaupunginhallitus oli kokouksessaan 23.10.2017 tehnyt päätöksen vuokrata tietyt alueet hakijalle / hakijoille ajaksi 1.12.2017 – 31.12.2021. Saadun selvityksen mukaan päätöksen mukaisia maanvuokrasopimuksia ei kuitenkaan ollut vielä kesäkuun alussa 2018 allekirjoitettu.

Hangon kaupungin selvityksen mukaan asian valmistelussa ilmeni, että maanvuokrasopimuksen tekemistä koskeva hakemus oli tehty suullisesti. Hakijoina olevat yhtiöt olivat toimittaneet kirjallisen hakemuksen Hangon kaupungille vasta 30.4.2018 sen jälkeen, kun kaupunginjohtaja oli esittänyt toistuvia pyyntöjä hakemuksen täydentämiseksi. Apulaisoikeuskanslerin selvityspyyntö on lähetetty Hangon kaupungille 19.4.2018.

Hangon kaupunginhallitus esittää selvityksessään, ettei oikaisuvaatimusta voitu käsitellä nopeammin siitä syystä, että maanvuokrasopimusta kaupungin kanssa toivova hakija ei ollut esittänyt kirjallista hakemusta, eikä keskushallinnolla ole ollut ennen toukokuuta 2018 ”mahdollisuutta valmistella juridisesti korrektaa kaupunginhallituksen kannanottoa kantelijan oikaisuvaatimukseen”. Selvityksen mukaan kuitenkin ”kaikkien osapuolten tiedossa on ollut” – myös kantelijan – että hakijana asiassa on ollut A Oy ja sen kanssa yhteistyössä olevat yhtiöt. Kokouksessaan 21.5.2018 § 123 kaupunginhallitus on lopulta käsitellyt kantelijan oikaisuvaatimuksen ja päättänyt, että maanvuokrasopimusten maanvuokraajia ovat Asunto Oy B, Oy C Ab ja Oy D Ab yhdessä. Muilta osin kaupunginhallitus ei muuttanut tekemäänsä päätöstä.

Kaupunginhallitus toteaa selvityksessään, ettei kantelijan oikaisuvaatimuksen käsittely ole valitettavasti tapahtunut säännösten edellyttämällä joutuisuudella, mutta että kantelija ei kuitenkaan ole tämän vuoksi kärsinyt oikeudenmenetystä. Selvityksen mukaan oikaisuvaatimuksen kohteena ollutta päätöstä ei ollut pantu täytäntöön, eli päätöksen mukaisia maanvuokrasopimuksia ei ollut allekirjoitettu. Tämän vuoksi kaupunginhallitus katsoo, ettei ajan kuluminen ole tehnyt oikaisuvaatimusta oikeudellisesti hyödyttömäksi, vaikka sitä ei ole käsitelty ennen kuin vasta 21.5.2018.

Oikaisuvaatimuksessaan ja selvityksen johdosta antamassaan vastineessa kantelija arvostelee erityisesti maanvuokra-asiasta päättämistä siten, ettei kaupungin sopimuspuolen nimi käy ilmi päätöksestä tai liiteasiakirjoista. Kaupunginhallituksen kokousasian 23.10.2017 liitteenä on ollut luonnos maanvuokrasopimukseksi, jossa osapuolina ovat Hangon kaupunki ja ”Yritys / yritykset”. Kantelijan mukaan kunta ei voi käsitellä nimettömiä anomuksia eikä tehdä sopimuksia nimettömien osapuolten kesken. Oikaisuvaatimuksessaan hän oli vedonnut hallintolakiin (434/2003) ja lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta (julkisuuslaki, 621/1999).

Hallintolain 49 e §:n mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Myös kuntalain (410/2015) 134 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Säännösten perustelujen mukaan tavoitteena on ratkaista oikaisuvaatimusasiat joustavasti ja tehokkaasti. Kiireellisyyttä olisi syytä arvioida kunkin tapauksen erityispiirteiden valossa, jotta vaatimus ei esimerkiksi heikentäisi asian selvittämistä ja kääntyisi tätä kautta asianosaisen etua vastaan (HE 226/2009 vp, s. 58 ja HE 268/2014 vp, s. 237).

Oikeuskirjallisuudessa on katsottu kuntalain kiireellisyysvaatimuksen tarkoittavan yleensä sitä, että asia on valmistelun jälkeen pyrittävä ottamaan toimielimen seuraavaan kokoukseen. Valmistelutoimien sisältö ja laajuus riippuvat luonnollisesti asiasta ja voimavaroista. Oikaisuvaatimuksen käsittelyn on oltava joustavaa ja nopeaa (Heikki Harjula – Kari Prättälä: Kuntalaki – tausta ja tulkinnat, 2015, s. 898 – 899).

Asiassa ei ole ilmennyt, että kantelija tai joku muu taho olisi esittänyt kaupungille julkisuuslain mukaisen tietopyynnön tai että kaupunki olisi kieltäytynyt antamasta tietoa solmittavan sopimuksen osapuolista. Selvityksestä ei käy ilmi, minkä vuoksi maanvuokrasopimuksista on hattu tehdä päätös ilman tietoa sopimuksen osapuolista, ja millä tavoin kirjallisen hakemuksen puuttuminen on estänyt oikaisuvaatimuksen käsittelemisen, kun osapuolet kuitenkin ovat ”olleet kaikkien tiedossa”, eivätkä siten kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan ilmeisesti ole olleet sinänsä salassa pidettävää tietoa. Lain edellytys oikaisuvaatimuksen käsittelemisestä kiireellisenä ei ole tässä tapauksessa toteutunut.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Hangon kaupunginhallitus on käsitellyt kantelijan 6.11.2017 päivätyn oikaisuvaatimuksen vasta 21.5.2018 eli noin seitsemän kuukauden kuluttua oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen tekemisestä. Kiinnitän Hangon kaupunginhallituksen ja sen esittelijänä toimivan kaupunginjohtajan huomiota kuntalain 134 §:n ja hallintolain 49 e §:n säännöksiin, joiden mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä.

Muilta osin asiassa ei ole ilmennyt sellaista viranomaismenettelyä, johon minulla olisi laillisuusvalvojana oikeudellisia perusteita puuttua.

Kantelijan toimittamat liiteasiakirjat palautetaan.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Anu Rätty

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
